

N:o 3.

Auk. till Riksd. kansli den 28 febr. 1895, kl. 1 e. m.

Andra Kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande n:o 2, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om omarbetning af resereglementet i syfte att åstadkomma större sparsamhet med statens medel.

Uti den inom Andra Kammarerna väckta och till utskottet hänvisade motionen n:o 60 föreslår herr *K. E. Holmgren*:

»att Riksdagen i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhåller om omarbetning af resereglementet i syfte af större sparsamhet, och särskildt

1) att skjutslegan för reseklasserna 1—2 bestämmes att utgå efter 2 hästar;

2) att vid resa med ångbåt för reseklasserna 1—3 afgiften må beräknas för en hyttplats eller, när hytt ej förekommer, för en salongsplats;

3) att vid resa med jernväg för reseklasserna 1—3 afgift för 1:sta klassens kupé ej får beräknas utom i det fall, då sådan kupé verkligen förefinnes;

4) att dagtraktamentet bestämmes till 12 kronor för 1:sta, 10 kronor för 2:dra och 8 kronor för 3:dje reseklassen;

5) att rätten till ersättning för transport ej mindre af reseffekter än äfven af åkdon må ur resereglementet utgå;

6) att åkdonslegan bestämmes till 80 öre milen för reseklasserna 1 och 2 samt till 50 öre milen för reseklasserna 3 och 4; och

7) att i alla tillämpliga fall resekostnadsersättningen beräknas efter tur- och returbiljett eller rundresebiljett.»

Såsom generella motiv för detta förslag åberopar motionären, att på grund af bestämmelserna i nu gällande resereglemente statsverket torde få vidkännas resekostnadsersättningar, uppgående till vida större

Bih. till Riksd. Prot. 1895. 8 Saml. 2 Afd. 2 Band. 3 Häft. (N:o 3.)

belopp, än resorna verkligen kostat, samt att det vid granskning af reseräkningar förefallit, som om det för närvarande funnes allt för litet korrektiv mot att resor på statens bekostnad företagas utan att vara oundgängligen behöfliga, hvarjemte motionären såsom stöd för de af honom *särskildt* förordade besparingar anför, att det väl knappast någonsin numera förekommer, att resa företages mera än efter två hästar; att i de fall då ersättning för dubbel hyttplats erhålles, enkel hyttplats i regeln torde begagnas; att då första klassens kupé emellanåt ej finnes att tillgå, ersättning för plats i dylik kupé i sådana fall ej heller bör ifrågakomma; att en nedsättning i 1:sta, 2:dra och 3:dje klassernas dagtraktamenten, hvilka nu utgå med respektive 15, 12 och 10 kronor, torde kunna ega rum utan att medföra förlust för de resande; att ehuru i de flesta fall vid en tjänsteresa icke nödvändigtvis behöfde medföras mera bagage än som kunde medtagas i kupén och af den resande på kort distans sjelf bekvämligen transporteras, samt i de fall, då mera reseffekter vore af nöden, dagtraktamentena borde kunna lemna öfverskott till betäckande af kostnaderna för en oundgängligen nödig transport af reseffekter, ersättningen för dylik transport vore en synnerligen dryg post för staten, i det att fall ej vore sällsynta, då sådan ersättning uppginge till högre belopp än sjelfva passagerareafgiften; att ersättning för transport af åkdon syntes öfverflödig, enär de fall, numera torde vara sällsynta, då den resande icke vid gästgivaregård erhöle lämpligt åkdon; att den för 1:sta och 2:dra klasserna till en krona samt för 3:dje och 4:de klasserna till 60 öre för mil bestämda åkdonslegan syntes vara allt för rundligt tilltagen, samt att oaktadt tur- och returbiljetter äfvensom rundresebiljetter numera funnes införda vid snart sagdt alla jernvägs- och ångbåtslinier, staten oftast finge betala resorna för sina ändamål efter enkla biljetter.

I anledning af denna motion har utskottet företagit sig att granska gällande resereglemente af den 11 februari 1881 i ändamål att få utrönt, huru vida bestämmelserna i sagda reglemente lemna nöjaktig garanti för tillgodoseende af motionärens önskemål, sparsamhet med statens medel, eller huru vida tilläfventyrs ändringar i sådant syfte kunna vara af nöden; och har utskottet dervid ansett sig böra utgå från de förutsättningar, att vid bestämmande af resekostnads- och traktamentsersättning för extra förrättningar i statens ärenden å ena sidan tillbörlig hänsyn bör tagas dertill, att hvarje förrättningsman erhåller full godtgörelse för de resekostnader, som af hans samhällsställning kunna betingas, äfvensom ett emot samma ställning fullt svarande dagtraktamente, men att å andra sidan resekostnadsersättning under

inga omständigheter bör utgå med högre belopp, än som motsvarar den verkliga resekostnaden, samt dagtraktamentet ej bör sättas allt för högt.

Hvad då först angår de för särskilda klasser af förrättningsmän fastställda resekostnadsersättningarna, har det syntts utskottet i likhet med motionären, som om vid dessa ersättningsars bestämmande nöjaktig hänsyn ej blifvit tagen till sparsamhetens fordringar, utan som om fastmera det sätt, hvarpå resereglementet i dessa delar affattats, gifvit anledning till uppkomsten af den temligen allmänt utbredda, men efter utskottets förmenande alldeles origtiga uppfattning, att resekostnadsersättningen skulle vara att betrakta såsom ett slags sportelinkomst, i thy att mången förrättningsman genom att anordna resa efter billigare grunder, än reglementet fastställer, men debitera statsverket för en i enlighet med reglementet beräknad kostnad, tillgodogör sig den dy-medelst uppkommande prisskilnaden.

Den direkta förlust, statsverket genom ett dylikt tillvägagående tillskyndas, är helt säkert rätt betydlig, hufvudsakligast må hända derigenom att de biljettkostnader, som för resor å statens jernvägar från olika anslag utgå, endast i betydligt reducerad mån komma statsbanetrafiken till godo; men derjemte torde äfven fall förekomma, då indirekt förlust uppkommer, derigenom att förrättningsmän, lockade af den allt för höga biförtjenst de genom resereglementets uppställning kunna bereda sig, företaga flera resor, än som oundgängligen krävas.

För undanrödjande af ofvan antydda missförhållanden vill det synas utskottet, som om i resereglementet borde införas förändrade föreskrifter derutinnan: att resekostnaderna, i stället för att, såsom nu är fallet, vara fixerade, bestämdes att för hvarje särskild plats af förrättningsmän utgå *högst* med lega för ett visst hästantal samt *högst* med afgift för vissa platser på ångfartyg eller å jernväg; att likasom det nu är ansedt såsom tjenstefel, om förrättningsman i reseräkning upptager godtgörelse för ett med högre kostnad förenadt befordrings-sätt än det af honom under resan använda, det jemväl skulle såsom tjenstefel betraktas, om någon debiterade staten för högre skjuts- och åkdonslega, biljettpris, transportkostnad m. m., än han sjelf utgifvit, eller, vid begagnande af egna hästar och åkdon, för högre skjuts- och åkdonslega, än som af använda hästantalet och åkdonets beskaffenhet betingats.

Om dylika föreskrifter komma att i resereglementet inflyta, vill det synas utskottet, som om de med afseende å resekostnaderna af motionären förordade särskilda föreskrifter, huru beaktansvärda de eljest i allmänhet kunna vara, ej skulle blifva erforderliga.

Beträffande härefter de reglementerade dagtraktamentena, så torde, äfven om de i enstaka fall kunna synas något höga, giltiga skäl enligt utskottets förmenande ej förefinnas att påyrka någon allmännare sänkning af desamma, i all synnerhet då man tager tillbörlig hänsyn till de småningom stigande fordringarne på lifvets bekvämligheter.

Häremot torde möjligen en förändring af bestämmelserna rörande resekostnadsersättningarna i ofvan antydda rigtning gifva stöd för den af åtskilliga redan nu hyllade uppfattning, att rätt till dagtraktamente borde tillerkännas en del för vissa speciella förtroendeuppdrags utförande utsedda personer, hvilka numera endast åtnjöte ersättning för sina af uppdragen härflytande resekostnader.

Då af det sålunda anförda framgår, att utskottet i likhet med motionären anser, att resereglementets bestämmelser, särskildt i hvad afser resekostnadsersättningarna, icke nöjaktigt tillgodse det från olika håll så ofta uttalade önskemålet, sparsamhet med statens medel, så får utskottet i anledning af det i motionen framställda generella yrkandet föreslå,

att Andra Kammaren måtte för sin del besluta, att Riksdagen i skrifvelse till Kongl. Maj:t begär omarbetning utaf gällande resereglemente af den 11 februari 1881 i syfte att, särskildt hvad afser resekostnadsersättningarna, större sparsamhet med statens medel måtte åstadkommas.

Stockholm den 28 februari 1895.

På utskottets vägnar:

W. SKYTTE.

Reservation

af herr *A. H. Hammarskjöld.*